PROGRAM IZOBRAŽEVANJA
"POMOČNIK / POMOČNICA ZA IZVAJANJE TERAPIJE S POMOČJO KONJA"
2023/2024

NAZAJ NA KONJA

Spoštovani!

*V zadnjih nekaj desetletjih je **konj** ob vseh pomembnih vlogah, ki jih je odigral v zgodovini, pridobil še dodatno poslanstvo – postal je **član terapevtskega tima** ter **pomočnik in sodelavec v procesu intervenc s pomočjo konja (IPK)**. Le-te se delijo na terapije in aktivnosti.*

***Terapije s pomočjo konja (TPK)** v razvitem svetu že predstavljajo pomembni del medicinske in psihosocialne rehabilitacije ter psihoterapevtske, specialno in socialno pedagoške obravnave oseb s posebnimi potrebami in težavami v duševnem zdravju.*
***Aktivnosti s pomočjo konja (APK)** ponujajo tudi mnoge druge inovativne možnosti in pristope za pedagoško delo in izvedbo najrazličnejših aktivnosti ob in na konjih za vse starostne skupine otrok in mladostnikov, odrasle in starejše.*

*Področje intervenc s pomočjo konja (ITPK) torej predstavlja **priložnost za strokovno specializacijo različnim poklicnim profilom**, ki do svojih uporabnikov, klientov in pacientov želijo delovati **po principih celostnega pristopa, vseživljenjske rasti in izobraževanja** ter s tem prispevati k višji kvaliteti njihovega življenja.*

Delo v timu s konjem in ob konju je zelo zahtevno, saj je potrebno obvladovati široko paleto specialnih znanj:** znanja o konjih, strokovna znanja, komunikacijske in socialne spretnosti za delo z ljudmi in sposobnost timskega sodelovanja. **Izjemnega pomena je dobra usposobljenost vseh sodelujočih strokovnih delavcev** ter **njihova naravnanost in odprtost do vseživljenjskega izobraževanja.

ZAVOD NAZAJ NA KONJA v sodelovanju z različnimi slovenskimi in evropskimi predavatelji že vrsto let uspešno izobražuje strokovne delavce za delo na področju terapije s pomočjo konja v Sloveniji.

V tej brošuri boste našli vse informacije o izobraževalnih programih za strokovne delavce, ki že delujejo ali bi si v prihodnje želeli delovati na področju intervenc s pomočjo konja (IPK).

Veselimo se možnosti, da skupaj z vami stopimo na čudovito pot raziskovanja mnogih pozitivnih učinkov, ki jih lahko vašim uporabnikom, klientom in pacientom prinaša strokovna izpeljava aktivnosti in terapije s pomočjo konja!

***Metka Demšar Goljevšček**, univ.dipl.ped. in soc. kult., terapevtka za TPK*
koordinatorka izobraževalnih programov na Zavodu NAZAJ NA KONJA

UVODNE BESEDE O PODROČJU INTERVENC S POMOČJO KONJA (IPK)

Sistematični razvoj področja intervenc s pomočjo konja - IPK *(mednarodni termin Equine Assisted Interventions – EAI)* se je pričel v 50. letih 20. stoletja, ko so zdravniki in fizioterapevti začeli odkrivati izjemno pozitivne učinke konjevega gibanja na človekov gibalni, živčni in mišični sistem. Plaz raziskav je sprožil neverjetni uspeh mlade danske jahačice Liz Hartel, ki je na olimpijskih igrah leta 1952 kljub preboleli otroški paralizi in posledični paraliziranosti, osvojila srebrno medaljo v konkurenci z »zdravimi« jahači. Kmalu zatem so strokovnjaki začeli beležiti pozitivne učinke terapije s konji tudi na področju posameznikovega čustvenega, psihosocialnega in kognitivnega razvoja.

Terapije s pomočjo konja (TPK) preko sistematičnih in ciljno usmerjenih postopkov, strategij in metod dela nudijo izjemno priložnost za celostno obravnavo posameznika oz. skupine posameznikov. V nekaterih dobro razvitih državah že predstavljajo pomembni del **medicinske** in **psihosocialne rehabilitacije** ter **specialno pedagoške obravnave oseb s posebnimi potrebami in težavami v duševnem zdravju**. Ponekod so tovrstni postopki in programi sofinancirani celo preko zdravstvenega in socialnega zavarovanja (Avstrija, Nemčija, Finska, Švedska, Norveška, Nizozemska...).

Konj s svojim gibanjem pozitivno deluje na razvoj senzomotoričnih spretnosti in kompetenc, kot pomočnik in član terapevtskega tima pa zaradi svojih značajskih lastnosti in načina vedenja prispeva tudi k doseganju pozitivnih sprememb na drugih področjih človekovega delovanja. Druženje in delo s konji ponuja mnogo raznovrstnih učnih situacij, ki nas spodbudijo, da začnemo razmišljati. Nove pridobljene izkušnje in spoznanja pripomorejo k boljšemu zavedanju sebe, drugih in okolice, k učenju osebne discipline, primernejšega vedenja v skupini in družbi ter upoštevanju mej, k premagovanju strahov, k povečanju občutka sprejetosti, varnosti in socialne vključenosti, k povečanju samozavesti, oblikovanju bolj pozitivne samopodobe ter prepoznavanju lastne osebnosti, ciljev in vrednot. Različne aktivnosti ob in na konju je mogoče zasnovati tudi tako, da razvijamo posameznikove kognitivne spretnosti in sposobnosti, izpopolnimo določene učne vrzeli in izboljšamo strategije mišljenja in učenja.

Terapija s pomočjo konja (TPK) je primerna za zelo široko ciljno skupino: otroke, mladostnike in odrasle s posebnimi potrebami ter osebe s težavami v duševnem zdravju. Med osebe s posebnimi potrebami sodijo:

- Osebe z motnjami v duševnem razvoju (MDR)
- Slepi in slabovidni
- Gluhi in naglušni
- Osebe z govorno-jezikovnimi motnjami
- Gibalno ovirane osebe
- Dolgotrajno bolne osebe
- Osebe z učnimi težavami
- Osebe s čustvenimi in vedenjskimi motnjami
- Nadarjene osebe

Aktivnosti s pomočjo konja (APK) za razliko od terapij potekajo bolj spontano in manj formalizirano, vodenje ni tako sistematično, cilji se posebej ne opredeljujejo ali evalvirajo, temveč so splošni: občutek ugodja, sproščanje, druženje in razvedrilo, rekreacija ter aktivni način preživljanja prostega časa. APK so namenjene različnim starostnim skupinam otrok, mladostnikom in odraslim in primerne za zelo raznolike specifične ciljne skupine. Pri APK ne gre za poučevanje jahanja, temveč tovrstni programi ponujajo uporabnikom številne druge možnosti za prijetna, hkrati pa tudi poučno obarvana doživetja in sprostitev v družbi s konji: ogled in spoznavanje opravil v konjskem hleva, spoznavanje konjevega vsakdana, druženje in negovanje konjev, učenje pravilnega odnosa do konja in spoznavanje konja kot živega bitja, izvajanje zabavnih in sprostitvenih aktivnosti na konjevem hrbtu in podobno …

IZOBRAŽEVALNI PROGRAM »POMOČNIK/POMOČNICA TERAPEVTA ZA IZVAJANJE TERAPEVTSKIH OBRAVNAV S POMOČJO KONJA«

1. Temeljni cilji programa

Temeljni cilji programa so:

- posredovanje temeljnega in specifičnega teoretičnega znanja s področja intervenc s pomočjo konja, s posebnim poudarkom na terapiji s pomočjo konja
- razvijanje ustreznih kompetenc za sodelovanje v interdisciplinarnem terapevtskem timu
- posredovanje osnovnih metodoloških znanj, ki so potrebna za pomoč pri načrtovanju, strokovni izvedbi in evalvaciji terapevtskih obravnav s pomočjo konja v vlogi pomočnika terapevta
- razvijanje praktičnih sposobnosti za pomoč odgovornemu terapevtu pri izvedbi terapevtskih obravnav s pomočjo konja
- razvijanje praktičnih sposobnosti za samostojno izvedbo terapevtskih obravnav s pomočjo konja po navodilih odgovornega terapevta v skladu s terapevtskim načrtom
- razvijanje sposobnosti, spretnosti in znanj za pomoč pri organizaciji delovnega okolja in ustvarjanju ustreznih delovnih pogojev za izvedbo terapevtskih obravnav s pomočjo konja

2. Kratek opis programa

Izobraževalni program je vsebinsko precej podoben izobraževalnemu programu »Terapevt za izvajanje terapije s pomočjo konja«, vendar je nekoliko manj obsežen. Nastal je na podlagi izkušenj iz prakse, ki kažejo na vse večjo potrebo po ustrezno usposobljenih pomočnikih za sodelovanje pri terapevtskih obravnavah s pomočjo konja. Program omogoča različnim strokovnim profilom, da se ustrezno usposobijo za delo v terapevtskem timu in na ta način doprinesejo svoj prispevek h kvalitetnim celostnim obravnavam otrok, mladostnikov in odraslih s posebnimi potrebami in težavami na področju duševnega zdravja.
Pomočnik terapevta lahko terapevtske obravnave izvaja tudi samostojno, v kolikor mu odgovorni terapevt – vodja terapevtskega tima pripravi program dela / terapevtski načrt in mu poda natančna navodila, nudi vso strokovno pomoč in podporo ter ustrezno vrši nadzor nad opravljenimi obravnavami.

V študijski skupini je na voljo 20 prostih mest.

Program traja **360 pedagoških ur** in obsega **devet različnih vsebinskih modulov** ter **izpitni modul.**

Modul 1: **splošna znanja o konjih, vzgoji in šolanju (35 ur)**
Modul 2: **teoretična izhodišča pri terapijah s pomočjo konja (30 ur)**
Modul 3: **ciljne skupine uporabnikov terapije s pomočjo konja in različni pristopi obravnave (50 ur)**
Modul 4: **priprava delovnih pogojev, načrtovanje, spremljanje in analiza terapevtske obravnave s pomočjo konja (30 ur)**
Modul 5: **neposredna izvedba terapevtske obravnave s pomočjo konja (60 ur)**
Modul 6: **zavarovalno-pravna in organizacijska vprašanja (8 ur)**
Modul 7: *izbirni neobvezni modul* - **študijski obisk v tujino (3 dni; 32 ur)**
Modul 8: **samostojno delo in izkušnje (100 ur)**
Modul 9: **predstavitev samostojnega dela in izkušenj (15 ur)**
Modul 10: **IZPITI**

Učne vsebine se podajajo v obliki teoretičnih predavanj, praktičnih delavnic, hospitacij, simulacij in drugih oblik dela, ki slušateljem in slušateljicam omogočajo pridobivanje neposrednih izkušenj, spretnosti in kompetenc. Od slušateljev in slušateljic se pričakuje aktivno sodelovanje na predavanjih in delavnicah, izdelava in predstavitev predpisanega projektnega dela in zaključne seminarske naloge ter samostojni študij študijskega gradiva in strokovne literature.

Program se uspešno zaključi, ko slušatelj/ slušateljica opravi vse predpisane izpite iz izpitnega modula.

V programu sodelujejo priznani slovenski in drugi evropski predavatelji. Predavanja potekajo v slovenskem in deloma angleškem jeziku.

NAZAJ NA KONJA

3. Pogoji za vpis

Prijavijo se lahko kandidati in kandidatke, ki izpolnjujejo naslednje pogoje:

- polnoletnost
- zaključena V. stopnja izobrazbe poljubne smeri
- vsaj 3 leta izkušenj pri delu z ljudmi

Zaželene so predhodne izkušnje pri delu s konji in znanje dresurnega jahanja na osnovnem nivoju.

4. Pogoji za dokončanje programa

Program se uspešno zaključi, ko slušatelj/ slušateljica:

1.) opravi vse predpisane izpite iz izpitnega modula:
- izpit iz znanja jahanja (dresurna naloga TPK-I)
- izpit iz lonžiranja
- pisni izpit, na katerem se preveri poznavanje vseh vsebinski sklopov
- ustni izpit, na katerem se preveri poznavanje in razumevanje vseh vsebinskih sklopov
- praktični izpit, na katerem se preveri praktična usposobljenost za pomoč pri izpeljavi terapevtske obravnave s pomočjo konja ter praktična usposobljenost za samostojno izpeljavo terapevtske obravnave s pomočjo konja po navodilih terapevta

ter

2.) izpolni dodatne pogoje:
- priprava in predstavitev projektnega dela
- priprava in predstavitev seminarske naloge
- vsaj 75% prisotnost na predavanjih
- vsaj 90% prisotnost na praktičnih delavnicah
- uspešno opravljena praksa pri izbranem mentorju (modul 8)
- 100% prisotnost pri predstavitvi samostojnega dela in izkušenj (modul 9)

5. Strokovni naziv

Po uspešno opravljenem izobraževanju si kandidat/ka pridobi strokovni naziv **»Pomočnik / Pomočnica terapevta za izvajanje terapije s pomočjo konja«**, skrajšano **»Pomočnik/ Pomočnica terapevta za TPK«.**

6. Predmetnik

MODUL 1: **SPLOŠNA ZNANJA O KONJIH, VZGOJI IN ŠOLANJU KONJ**	**OBLIKA DELA**	**ŠT.UR ∑35**
Odnos med konjem in človekom skozi zgodovino	Predavanje	1
Izbrana poglavja iz veterine: Oskrba konja, pogoste bolezni in poškodbe	Predavanje	6
Psihologija konja	Predavanje	8
Ravnanje s konjem in klasično šolanje konja	Predavanje	5
Delo na roki in lonžiranje konja	Praktično delo	10
Izbira in šolanje konja za delo na področju TPK	Predavanje, praktično delo	5

MODUL 2: **TEORETIČNA IZHODIŠČA PRI TERAPIJAH S POMOČJO KONJA**	**OBLIKA DELA**	**ŠT.UR ∑30**
Zgodovina in razvoj področja intervenc s pomočjo konja	Predavanje	2
Pregled razvitosti področja intervenc s pomočjo konja v Evropi in po svetu	Seminar	6

Terminologija s teoretskimi koncepti in metodami dela na področju terapije s pomočjo konja	Predavanje	5
Terapija s pomočjo konja kot celostni pristop	Predavanje	2
Znanost na področju terapije s pomočjo konja	Predavanje, seminar	15

MODUL 3: **CILJNE SKUPINE UPORABNIKOV TERAPIJE S POMOČJO KONJA IN RAZLIČNI PRISTOPI OBRAVNAVE**	**OBLIKA DELA**	**ŠT.UR ∑50**
Izbrana poglavja iz pediatrije: Razvoj zdravega otroka	Predavanje	4
Izbrana poglavja iz fizioterapije	Predavanje	3
Terapija s pomočjo konja kot nevro-fizioterapevtska obravnava	Predavanje	5
Izbrana poglavja iz delovne terapije	Predavanje	3
Terapija s pomočjo konja kot delovno-terapevtska obravnava	Predavanje	5
Izbrana poglavja iz specialne in rehabilitacijske pedagogike	Predavanje	3
Terapija s pomočjo konja kot specialno-pedagoška obravnava	Predavanje	5
Izbrana poglavja iz socialne pedagogike	Predavanje	3
Terapija s pomočjo konja kot socialno-pedagoška obravnava	Predavanje	5
Izbrana poglavja iz psihiatrije	Predavanje	3
Izbrana poglavja iz pedopsihiatrije	Predavanje	3
Izbrana poglavja iz psihoterapije	Predavanje	3
Terapija s pomočjo konja kot psihoterapevtska obravnava	Predavanje	5

MODUL 4: **PRIPRAVA DELOVNIH POGOJEV, NAČRTOVANJE, SPREMLJANJE IN ANALIZA TERAPEVTSKE OBRAVNAVE S POMOČJO KONJA**	**OBLIKE DELA**	**ŠT. UR ∑30**
Varnost pri delu in ureditev delovnega okolja	Predavanje, praktično delo	2
Načela delovanja terapevtskega tima	Predavanje, praktično delo	6
Profesionalna etika pri delu v terapevtskem timu	Predavanje	2
Dokumentacija pri organizaciji terapije s pomočjo konja	Predavanje	2
Izdelava in interpretacija individualiziranega programa in terapevtskega načrta pri terapiji s pomočjo konja za različne ciljne skupine	Predavanje, praktično delo	10
Priprava in uporaba didaktičnih pripomočkov, materialov in opreme za izvajanje specialnih ciljev	Predavanje, praktično delo	5
Spremljanje in analiza terapevtske obravnave s pomočjo konja	Predavanje, praktično delo	3

MODUL 5: **NEPOSREDNA IZVEDBA TERAPEVTSKE OBRAVNAVE S POMOČJO KONJA**	**OBLIKE DELA**	**ŠT. UR ∑60**
Komunikacija z uporabniki terapije s pomočjo konja	Predavanje, praktično delo	10
Zajahanje in razjahanje za različne ciljne skupine uporabnikov	Predavanje, praktično delo	5
Teorija in praksa o delovanju in zaznavanju telesa med konjevim gibanjem	Predavanje, praktično delo	10
Hospitacije pri terapevtskih obravnavah z različnimi ciljnimi skupinami uporabnikov	Hospitacije	10
Neposredno delo z različnimi ciljnimi skupinami uporabnikov v terapevtskem timu	Simulacije, praktično delo	25

MODUL 6: ZAVAROVALNO-PRAVNA IN ORGANIZACIJSKA VPRAŠANJA	OBLIKE DELA	ŠT. UR ∑8
Organizacija dejavnosti na področju terapije s pomočjo konja	Predavanje	2
Varnost in zdravje pri delu	Predavanje	2
Prva pomoč s temeljnimi postopki oživljanja	Predavanje, praktično delo	2
Zavarovalno-pravna vprašanja	Predavanje	2

MODUL 7: *IZBIRNI NEOBVEZNI MODUL* - ŠTUDIJSKI OBISK V TUJINO		ŠT. UR ∑32
Ogled sedeža organizacije		
Predstavitev dejavnosti in organiziranosti organizacije		
Spoznavanje pristopov, metod in oblik terapevtskih obravnav za različne ciljne skupine uporabnikov (hospitacije, simulacije)		

MODUL 8: PRAKSA, SAMOSTOJNO DELO IN IZKUŠNJE	OBLIKA DELA	ŠT. UR ∑100
Praksa pri izbranem mentorju	Praktično delo, konzultacije	20
Priprava projektne naloge o delu in šolanju terapevtskega konja	Samostojna projektna naloga	30
Priprava zaključnega seminarskega dela iz poljubne teme s področja TPK	Samostojna seminarska naloga	50

MODUL 9: PREDSTAVITEV SAMOSTOJNEGA DELA IN PRIDOBLJENIH IZKUŠENJ	OBLIKA DELA	ŠT. UR ∑15
Predstavitev projektnih nalog o delu in šolanju terapevtskega konja	Samostojna prezentacija pred študijsko skupino	5
Predstavitev opravljenega seminarskega dela iz izbranega poglavja strokovne literature	Samostojna prezentacija pred študijsko skupino	10

MODUL 10: IZPITI		ŠT. UR
Izpit iz znanja jahanja (dresurna naloga TPK-I)		1/4
Izpit iz lonžiranja		1/4
Pisni izpit		3
Ustni izpit		1/2
Praktični izpit		1/2

NAZAJ NA KONJA

7. Organizacija in način izvedbe programa

Izobraževanje traja 18 mesecev. V obdobju izobraževanja se bo zvrstilo 10 - 12 srečanj, ki bodo organizirana enkrat mesečno v strnjenih dvodnevnih ali tridnevnih nizih (ob petkih, sobotah in nedeljah).
Eno intenzivno srečanje bo potekalo med tednom, od ponedeljka do petka.

Izobraževanje se izvaja v prostorih Zavoda Nazaj na konja in v prostorih partnerskih organizacij.
Nekatere vsebine se bodo podajale preko spletne platforme ZOOM.
Praksa v okviru Modula 8 se izvaja pri izbranih mentorjih po celotni Sloveniji.

V času izobraževanja je mogoče rezervirati nočitve na lokaciji Zavoda Nazaj na konja, v Horse Glamping Parku Starošince.

Natančen terminski razpored predavanj z vsemi dodatnimi informacijami bodo vsi prijavljeni in sprejeti kandidati prejeli ob pričetku izobraževanja.

8. Kotizacija in plačilni pogoji

Kotizacija za vpis v izobraževalni program znaša **2.700,00 EUR** z vključenim DDV in jo je potrebno v celoti poravnati pred pričetkom izobraževanja na osnovi izdanega računa.

Kotizacija zajema:
- možnost udeležbe na vseh predavanjih in delavnicah, predvidenih v okviru izobraževalnega programa
- študijsko skripto s članki, delovnimi listi in prezentacijami predavanj
- prigrizke in napitke med odmori za kavo (coffe break)

Kotizacija ne zajema:
- stroškov za kosila
- stroškov za nočitve
- stroškov prevoza na lokacijo, kjer bodo potekala srečanja v okviru izobraževalnega programa
- stroške študijskega obiska v tujini (bivanje, prehrana)

Obveznosti prijavljenega kandidata / kandidatke:
- z oddajo prijavnice je sklenjena pogodba na daljavo (prvi odstavek 43. člena Zakona o varstvu potrošnikov)
- na podlagi izpolnjene prijavnice boste prejeli račun za plačilo kotizacije
- v celoti plačana kotizacija je pogoj za udeležbo na izobraževanju
- kotizacije v primeru odstopa od izobraževanja ne vračamo

9. Povezava z drugimi izobraževalnimi programi, možnosti prehajanja in dokvalifikacij

Pogoji za dokvalifikacijo v naziv **»Terapevt/ka za izvajanje terapije s pomočjo konja«**

Kandidat/ka lahko zaprosi za dokvalifikacijo v naziv »Terapevt/ka za izvajanje terapije s pomočjo konja«, v kolikor izpolni naslednje pogoje in obveznosti:
- predloži dokazilo o zaključeni najmanj VI/2. stopnji ustrezne izobrazbe (diploma iz psihologije, pedagogike, specialne in rehabilitacijske pedagogike/defektologije, socialne pedagogike, socialnega dela, predšolske vzgoje, medicine, delovne terapije, fizioterapije in ostalih sorodnih študijskih programov)
- se udeleži seminarja za dokvalifikacijo
- opravi vse obveznosti, določene za pridobitev naziva »Terapevt za izvajanje terapije s pomočjo konja«

Stroški postopka dokvalifikacije znašajo 900 EUR.

Pogoji za dokvalifikacijo v naziv »Strokovni sodelavec v programih aktivnosti s pomočjo konja«, v kolikor izpolni naslednje pogoje in obveznosti:
- se udeleži seminarja za dokvalifikacijo
- opravi vse obveznosti, določene za pridobitev naziva »Strokovni sodelavec v programih aktivnosti s pomočjo konja«

Stroški postopka dokvalifikacije znašajo 100 EUR.

NAZAJ NA KONJA

10. Prijave in dodatne informacije

Prijavite se z izpolnitvijo e-prijavnice. Skenirane priloge pošljite na e-naslov: izobrazevanje@nakonju.si

Prijavnici je potrebno priložiti naslednje priloge:

- Priloga I: Fotokopija srednješolskega oz. maturitetnega spričevala (v primeru spremembe imena oz. priimka po datumu izdaje dokumenta priložite tudi fotokopijo ustreznega potrdila o spremembi imena oz. priimka).
- Priloga II: Predmetnik zaključenega izobraževalnega programa/ seznam opravljenih izpitov
- Priloga III: Dokazila o izkušnjah pri delu s konji
- Priloga IV: Dokazila o izkušnjah pri delu z ljudmi

Za dodatne informacije se lahko obrnete na koordinatorko izobraževalnega programa:
METKA DEMŠAR GOLJEVŠČEK, izobrazevanje@nakonju.si

NAZAJ NA KONJA